

فرامحرک‌های سازمانی: نظریه‌ای داده‌بنیاد از تجهیز کارکنان با ظرفیت‌های مازاد سازمانی

سیما ساغروانی*، سعید مرتضوی**، محمد لگزیان***، فریبرز رحیم‌نیا****

چکیده

پژوهش حاضر در تلاش است تا با واکای مفهوم «ظرفیت مازاد سازمانی»، زوایای گوناگون آن را در بستر حقیقی سازمان، شناسایی و تبیین کند. در این راستا از روش‌شناسی ظاهرشونده در نظریه‌ی داده‌بنیاد، استفاده شد و با اتکا به اصل نمونه‌گیری نظری، ۱۶ مصاحبه با مدیران صنایع بخش خصوصی استان خراسان رضوی تا رسیدن به اشباع نظری، صورت گرفت. تجربه‌وتحلیل‌های انجام‌شده از طریق روش مقایسه‌ی مستمر در فرآیند کدگذاری حقیقی و نظری، ۷۱۳ کد، ۳۴ مفهوم و ۶ مقوله را نشان داد که منجر به ظهور مدل‌نهایی پژوهش، پیرامون مقوله‌ی محوری، بات عنوان «فرامحرک‌های سازمانی» شد. مدل مربوطه به علل، عوامل همبسته، عوامل میانجی، اقتضائات و نتایج مربوط به مقوله‌ی محوری پژوهش و بستر مطالعه اشاره دارد؛ که در رویکرد ظاهرشونده به «خانواده‌ی عرسی‌ها» مصطلح است. در مجموع، این پژوهش، زوایای جدیدی از مفهوم «ظرفیت‌های مازاد سازمانی» را شناسایی کرده و با تبیین نظریه‌ی «فرامحرک‌های سازمانی»، برخی شکاف‌های موجود در رابطه با مفهوم «ظرفیت‌های مازاد سازمانی» را برطرف کرده و پرده از بسیاری ابهامات آن پرده برمی‌دارد.

کلیدواژه‌ها: ظرفیت‌های مازاد سازمانی؛ منابع مازاد؛ نظریه‌ی داده‌بنیاد؛ رویکرد ظاهرشونده.

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۹/۷، تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۳/۷/۶.

* دانش آموخته‌ی دکترای، دانشگاه فردوسی مشهد.

E-mail: sima_s111@yahoo.com

** استاد، دانشگاه فردوسی مشهد.

*** دانشیار، دانشگاه فردوسی مشهد.

**** استاد، دانشگاه فردوسی مشهد.